

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering af

Lolland-Falsters Stiftsmuseum

2004

**Kulturarvsstyrelsen
Slotsholmsgade 1
1216 København K
www.kuas.dk**

Indholdsfortegnelse

<i>Baggrund for kvalitetsvurderingen</i>	<i>3</i>
<i>Lolland-Falsters Stiftsmuseum.....</i>	<i>3</i>
<i>Museets arbejdsgrundlag og formål.....</i>	<i>4</i>
<i>Museets samlinger og arkiv.....</i>	<i>5</i>
<i>Museets indsamling, undersøgelser og forskning.....</i>	<i>6</i>
<i>Museet som forvaltningsorgan og videncenter.....</i>	<i>8</i>
<i>Bygninger og lokaler.....</i>	<i>8</i>
<i>Museets ledelse og personale</i>	<i>10</i>
<i>Konklusion og anbefalinger.....</i>	<i>11</i>

Baggrund for kvalitetsvurderingen

Som et led i Kulturarvsstyrelsens resultatkontrakt 2004-2007 med Kulturministeriet skal styrelsen årligt kvalitetsvurdere 15 statsanerkendte museer. Styrelsen udvælger disse museer ud fra kriterier, som sikrer en bred repræsentation.

I 2004 har Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurderinger blandt andet fokus på museer, hvor der er konstateret mangler i forhold til den administrative praksis og hvor arbejdet i forhold til museumslovens kapitel 8 endnu ikke fungerer optimalt. Lolland-Falsters Stiftsmuseum har i de senere år haft problemer med at leve op til museumslovens krav til et statsanerkendt museum, hvorfor museet er blevet udvalgt til vurdering.

På baggrund af de særlige forhold (nævnt ovenfor) kontaktede Kulturarvsstyrelsen i sommeren 2004 museet for at undersøge, om det overhovedet var muligt at gennemføre en kvalitetsvurdering. På trods af institutionens mange vanskeligheder var museets bestyrelse og medarbejdere indstillet på at gennemføre en kvalitetsvurdering.

Kulturarvsstyrelsens kvalitetsvurdering af Lolland-Falsters Stiftsmuseum er baseret på:

- Museets besvarelse af styrelsens kvalitetsvurderings-spørgeskema og indsendte bilag, som blev modtaget i Kulturarvsstyrelsen medio oktober 2004.
- En besigtigelse af museets udstillinger, magasiner og kontorer den 2. november 2004 med efterfølgende drøftelse. Der deltog repræsentanter for museets bestyrelse og medarbejdere samt følgende personer fra Kulturarvsstyrelsen: Kontorcheferne Erik Johansen og Henrik Jarl Hansen, Fuldmægtig Camilla Mynster og konsulenterne Michael Lauenborg og Hanne Larsen.
- Evaluering af museets digitale formidling foretaget af Kulturarvsstyrelsens sektion for digital formidling (udtalelse vedlægges rapporten).
- Kulturarvsstyrelsen rettede den 25. marts 2004 henvendelser til Storstrøms Amt og Maribo Kommune med en forespørgsel om særlige bemærkninger eller synspunkter i forbindelse med kvalitetsvurderingen. Der foreligger ikke udtalelser fra amt eller kommune.

Lolland-Falsters Stiftsmuseum

Museet er et statsanerkendt kulturhistorisk museum efter museumslovens § 15 med følgende ansvarsområde:

”Museet [...] skal virke for sikring af Danmarks kulturarv og belyse tilstande og forandringer indenfor kulturhistorien fra oldtiden til i dag. Museet skal aktivt virke i folkeoplysningens og videnskabens tjeneste”. (Fra vedtægternes § 1).

”Museets ansvarsområde er Lolland-Falsters stift, dog begrænset af de ansvarsområder, der er tillagt de øvrige statsanerkendte museer i stiftet. De arbejdsopgaver, der skal varetages indenfor ansvarsområdet, skal fremgå af museets arbejdsplan. Museet er i øvrigt forpligtet til [...] at medvirke til løsning af museumsopgaver i hele Storstrøms amt”. (Fra vedtægternes § 2).

Lolland-Falsters Stiftsmuseum er en selvejende institution, som blev oprettet i 1884 på grundlag af en samling, der tilhørte Maribo Købstadskommune.

Museet består af museumsbygningen i Maribo, hvoraf Storstrøms Kunstmuseum lejer en del af arealet, og af Frilandsmuseet, der er lokaliseret i udkanten af byen. Dertil er museet ejer af en klosterruin, som er et fredet fortidsminde beliggende ved Domkirken.

Museumsleder: Ulla Schaltz, etnolog

Bestyrelsesformand: Bent Bille Hansen, byrådsmedlem Nysted Kommune

Næstformand: Michael Fagerlund, byrådsmedlem Maribo Kommune

Særlige forhold

På kvalitetsvurderingstidspunktet var der ikke ansat en leder af museet. Pr. 1. januar 2005 blev der ansat en museumsleder og en museumsinspektør.

Museet har gennemgået en periode med ledelsesmæssige og økonomiske vanskeligheder, som har forringet det museumsfaglige arbejde. Museets kritiske situation har afspejlet sig i museets faglige opgavevaretagelse. Museet arbejder derfor nu med at rette op på en række problematiske forhold.

På foranledning af Storstrøms Amt har museets bestyrelse og nye ledelse i august 2004 udarbejdet en genopretningsplan, som skal sikre museets faglige og økonomiske revitalisering.

Museets bestyrelse bidrager i denne forbindelse til afklaring og iværksættelse af nødvendige foranstaltninger til genopretning af museet.

Museets arbejdsgrundlag og formål

Vedtægtsbestemt ansvarsområde

Ifølge museets vedtægter § 1, skal museet ”gennem indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling indenfor sit ansvarsområde virke for sikring af Danmarks kulturarv og belyse tilstande og forandringer indenfor kulturhistorien fra oldtiden til i dag”.

Museets genstandssamling og udstillinger afspejler en manglende fokusering af museets virksomhed. I de senere år har museet ikke levet op til sit vedtægtsbestemte arbejde. Der er efterslæb på registrerings- og bevaringsområdet og forskningen har været yderst sparsom.

Der findes gode arkæologiske fund fra Lolland, men museet mangler en egentlig arkæologisk udstilling. Der mangler desuden en oversigtsudstilling, som kan formidle historierne bag Lollands særlige godsstruktur. Museets udstilling af indvandrerhistorien med roepiger savner en sammenhæng med Lollands landbrugsudvikling og den særlige industriudvikling med blandt andet sukkerfabrikation.

Anbefaling

Museet bør overveje en strategi for den fremtidige virksomhed, hvor museet koncentrerer sig om væsentlige dele af Lollands kulturhistorie. En øget fokusering kan også medvirke til koncentreret af ressourcerne til fordel for iværksættelse af initiativer, der kan rette op på det alvorlige efterslæb i forhold til kravene til et statsanerkendt museum jf. museumsloven og i forhold til formuleringerne i museets vedtægter.

Samarbejde regionalt

Museets samarbejde med andre museer i regionen har gennem længere tid været minimalt. Men i stigende grad deltager museet i det regionale museumssamarbejde, og i konkrete samarbejder med andre museer i regionen.

Museet har nu etableret et godt samarbejde blandt andet med Sydsjællands Museum og Museet Falsters Minder. Det arkæologiske samarbejde er fuldt etableret, medens samarbejdet på nyere tids området er under opbygning.

Lolland-Falsters Stiftsmuseum har en række arkivalier og genstande, blandt andet tekstiler, som stammer fra Falster.

Anbefaling

Det anbefales fortsat at udvikle samarbejdet med de øvrige museer i regionen. Ved en gennemgang af museets samlinger kan det overvejes at overdrage en række genstande, der stammer fra Falster, til Museet Falsters Minder.

Museets samlinger og arkiv

Museet har i de senere år ikke levet fuldt op til vedtægternes bestemmelser. Museet har desuden et efterslæb på flere af de lovbestemte områder, herunder registrerings- og bevaringsområdet.

Store dele af museets samlinger er registreret. En række arkæologiske genstande er alene stedfæstelige, men der er en god registreringspraksis på de arkæologiske samlinger. I de senere år er genstandssamlingen fra nyere tids kulturhistorie mangelfuldt registreret. De blå registreringskort, som indeholder oplysninger om genstande, er hovedsageligt placeret i arkiv, men der mangler fuldt overblik over samlingerne. Den tidligere mangelfulde registrering af nyere tids genstande betyder i praksis, at viden om de enkelte genstande kan være bortkommet.

I revisionsprotokollat til årsrapporten for 2003 har revisor ikke haft særlige bemærkninger i vedrørende samlingsrevisionen, hvor det stikprøvevis er blevet påset, at registrering og protokoller føres på en entydig måde, og at der er sikret sammenhæng mellem genstand og registrering.

Museet har ikke overblik over udlån af genstande, da der ikke tidligere har været en systematisk registrering af udlånte genstande. Der hersker desuden tvivl om ejerskab til malerier m.v. som befinder sig på Storstrøms Kunstmuseum.

Et museums samlinger er referencemateriale i forhold til nye udgravninger og undersøgelser. Derfor er det vigtigt, at der er mulighed for systematisk adgang til den viden, som museets samlinger repræsenterer.

De arkæologiske samlinger er basis for lokal og regional prioritering af den normale arkæologiske virksomhed. Beretningsarkivet er sammen med genstandssamlingen væsentlige elementer i museets virke. For at sikre en fornuftig sagsbehandling er det vigtigt, at arkiver over beretninger og arkiver over genstande korresponderer med hinanden.

Museet råder over flere forskellige databaser og der er ikke mulighed for sammenkøring af disse. Museet har påbegyndt en registreringspraksis efter Dansk Museums Index's retningslinier og systematik, der også sikrer oplysning om genstandes placering på magasin.

Det skal dog nævnes, at museet tidligere har haft en god praksis på nyere tids området, hvorfor det alene er de senere års efterslæb, som udgør et problem.

Anbefaling

Museet skal forbedre sin registreringspraksis. Denne aktivitet bør opprioriteres ved systematisk brug af databaser, den saglige registrant og det Wittske nummersystem.

Museet anbefales at søge Kulturarvsstyrelsens digitaliseringspulje, så de blå kort kan blive overført elektronisk til det nationale registreringsystem Regin. Styrelsen vil indkalde museet til et Regin-kursus i foråret 2005.

Det anbefales, at museets bestyrelse indgår i et samarbejde med bestyrelsen for kunstmuseet, så der kan etableres en aftale om deponi eller overdragelse af museumsgenstande/værker til Storstrøms Kunstmuseum. Desuden bør museet etablere en praksis, som muliggør systematisk registrering af ud- og indlån af museumsgenstande.

Styrelsen anbefaler desuden, at museets samlinger gennemgås med henblik på eventuel kassation af de genstande, der er stærkt nedbrudte, uden proveniens eller som ikke har forsknings- eller formidlingsmæssig betydning. Museet skal i den forbindelse ansøge Kulturarvsstyrelsen om tilladelse til at udskille museumsgenstande fra samlingerne.

Frilandsmuseet

Museet indeholder et frilandsmuseum i Maribo, som modtager langt størstedelen af museets besøgende og har en stor og stigende lokal opbakning. En række af bygningerne lider under manglende vedligehold, hvor blandt andet tagene kræver istandsættelse. Museet anslår, at udgifterne til nødvendigt vedligehold og renovering er på ca. 8 mio. kr.

Der er planer om at etablere et velkomstcenter i et nuværende magasin ved frilandsmuseet, hvor besøgende kan få en generel introduktion til bygningernes historie.

Museets forvalter udgør den bærende kraft på frilandsmuseet, og det er lykkedes at engagere mange frivillige og det lokale erhvervsliv i genopførelse af bygninger på museet.

Anbefaling

En gennemgribende modernisering af frilandsmuseet er på længere sigt påkrævet. Men museets situation taget i betragtning bør museet overveje at arbejde for en partnerskabsmodel for at tilvejebringe eksterne økonomiske bidrag, da museet næppe kan bære udgifterne til renovering og etablering af et velkomstcenter indenfor den nuværende økonomiske ramme.

Museets indsamling, undersøgelser og forskning

Forskning

Museets undersøgelses- og forskningsvirksomhed har i særlig grad været ramt under de senere års efterslæb. Der er dog sket en mærkbar forøgelse af aktiviteterne på det arkæologiske område efter nyansættelse af en arkæolog i foråret 2004. På det seneste er også undersøgelsesvirksomheden på nyere tids området kommet i gang.

I forbindelse med kvalitetsvurderingen er museet blevet bedt om at indsende forskningspublikationer for de seneste fire år. Museet har ikke indsendt publikationer, hvorfor museets forskning ikke er blevet bedømt af Kulturarvsstyrelsens faglige råd.

Anbefaling

Den forskningsmæssige indsats er utilfredsstillende. Ifølge museumslovens bestemmelser i § 2, er forskning et af de krav, der stilles til et statsanerkendt museum. Museets aktivitet er så godt som ikke eksisterende på området, og styrelsen anbefaler, at dette område opprioriteres i forbindelse med genopretningen af museet.

Museet bør udarbejde en forsknings- og undersøgelsesstrategi, som kan være medvirkende til at realisere museets ansvarsområde.

Indsamling

Museet har i de forløbne år ikke haft en egentlig strategi for sin indsamlingsvirksomhed. Museet har dertil en række genstande, som hører til uden for museets nuværende ansvarsområde. Blandt andet har museet en mængde tekstiler, som stammer fra Falster.

Anbefaling

Museet bør udarbejde en strategi for indsamling. Der bør skabes overblik over samlingerne, og eventuelt udarbejdes en plan for udskillelse af genstande, som nævnt under "Museets samlinger og arkiv". Det anbefales at prioritere opretholdelse og udvikling af en samling, som knytter sig tæt til museets ansvarsområde.

Formidling

Museets udstillingsareal er benyttet til en række mindre udstillinger om blandt andet roearbejdere, almuemøbler og legetøj, som samlet set giver en fragmentarisk fremstilling af Lollands Kulturhistorie.

Der savnes en oversigtsudstilling, som anskueliggør karakteristiske træk ved Lollands kulturhistorie.

Formidlingskonceptet varierer i de forskellige udstillinger, hvor for eksempel tekstningen er af varierende karakter og til dels mangelfuld.

Museets udstillingsinventar er hovedsagelig af ældre dato og trænger til at blive udskiftet.

Storstrøms Kunstmuseum lejer en del af arealet, men skal indenfor en overskuelig årrække flytte fra museumsbygningen til et nybygget kunstmuseum, hvorefter museet kan benytte hele museumsbygningen. Der vil derfor ske ændringer i udstillingsarealet i den nærmeste tid.

Museet ønsker selv at etablere en sammenhængende oversigtsudstilling og sikre en højere grad af handicaptilgængelighed.

Museets besøgstal var i 2003 på 9.970 besøg, som deles med kunstmuseet. Frilandsmuseet besøgte i 2003 af 14.580 og i 2004 af 17.000 gæster, et besøgstal der forventes fortsat at stige.

Museet har for tiden ikke en formidlingsinspektør som følge af den dårlige økonomiske situation. Det betyder, at museets to fagspektører også må påtage sig det overordnede formidlingsansvar.

Anbefaling

Besøgstallet er utilfredsstillende i museumsbygningen. Museets særlige situation taget i betragtning er et øget besøgstal dog ikke den væsentligste udfordring i de kommende år. Museet anbefales på sigt at lave en samlet formidlingsstrategi, der indeholder tiltag med henblik på at skabe nye handicaptilgængelige udstillinger. Udstillingsplanerne bør tage udgangspunkt i museets forskning og indeholde en generel introduktion til kulturhistorien på Lolland.

Indtil museet igen kan ansætte en inspektør med ansvar for formidling, kan denne del af museets virksomhed neddrøses, så der bliver skabt rum for den påkrævede genopretning af øvrige dele af museets opgaver.

Museet som forvaltningsorgan og videntcenter

Museet deltager i flere amtsmuseale udvalg, der er oprettet i regi af amtet som kulturregion, heriblandt grupperne for nyere tid, arkæologi og middelalder og land og by-gruppen. Museet er repræsenteret i IT-udvalget og Åbne Samlinger, som er placeret på museet. Museet konstaterer, at samarbejdet med andre museer i regionen har været udbytterig for museet i den turbulente tid med lederskift og genopretning.

Der samarbejdes med en række myndigheder og organisationer og museet er repræsenteret i Det regionale faglige Kulturmiljøråd i Storstrøms Amt.

Samarbejdet med kommuner og amt i forbindelse med museumslovens kapitel 8 er i positiv udvikling, hvor museet modtager lokalplaner til udtalelse og modtager orienteringer om byggetilladelser m.v. Dette lovpligtige samarbejde er nu under genopretning efter flere års manglende aktivitet.

Der foretages nu arkivalsk kontrol på alt planmateriale, både på det arkæologiske område og på nyere tids området. Museet investerer tid i opbygning af samarbejdet med planlæggende myndigheder. På nyere tids området er samarbejdet endnu i en opstartsfasen, og der skal på sigt opbygges arkiver, som kan udgøre referencemateriale til den arkivalske kontrol. Museet følger med i lokalplanforslag og indgår i særlige tilfælde i drøftelser med kommunerne om enkeltsager.

Museet er blevet mødt med positiv respons fra amt og kommuner i forbindelse med samarbejdet.

Anbefaling

Museets ledelse bør sikre, at der er ressourcer til det lovpligtige samarbejde med planlæggende myndigheder. Museets deltagelse i samarbejdet er afhængig af kvaliteten af museets arkiver og samlinger. Derfor bør en strategi for genopretning af museet også indeholde en plan for en systematisk samling af den arkivalske viden, som er let tilgængelig og kan benyttes i det daglige samarbejde med myndigheder.

Museet skal på kort sigt overveje sit tidsforbrug nøje og alene involvere sig i udvalg m.v. som tilfører museet nyttig viden i forhold til genopretningen og det daglige museumsfaglige arbejde.

Bygninger og lokaler

Museumsbygningen er velegnet til museumsformål og der er gode kontorforhold i tæt tilknytning til museumsbygningen. Der er dog et problem med handicap-tilgængelighed til udstillingslokalerne.

Museumsbygningen trænger generelt til vedligehold.

Museets administration præges af uoverskuelighed på grund af et efterslæb i administrative sagsforhold.

Museet ejer klosterruinen ved Domkirken, som plejes af Maribo Kommune. Klosterruinen er påført beton, som på sigt kan nedbryde ruinen. En restaurering af ruinen kan eventuelt iværksættes af Nationalmuseet efter forhandling med Kulturarvsstyrelsen.

Anbefaling

Kulturarvsstyrelsen anbefaler museet at indsende en ansøgning til Kulturarvsstyrelsen om restaurering af klosterruinen. Desuden kan museet overveje at forhandle med Maribo Kommune om overdragelse af klosterruinen, så kommunen sammen med ejerskabet overtager vedligeholdelsesforpligtelsen.

Som led i en langsigtet strategi for museets genopretning bør museet udarbejde en vedligeholdelsesplan, der indeholder planer for museumsbygningen og frilandsmuseet.

Museet bør prioritere generel oprydning i kontorer og arkivrum i museumsbygningen.

Magasiner, konservering og bevaring

I museumsbygningen findes mange små arkiver og magasinrum, som ikke er velegnede til opbevaring af genstande og arkivalier.

Museets tekstilrum er velordnet, dog bør alle tekstiler ligge i tekstilkasser, der er bedre egnede til opbevaring af museumsgenstande. Samlingen er ikke registreret elektronisk.

Det arkæologiske magasin er overvejende edb-registreret og der er oplysninger på langt de fleste genstande.

Museet råder over et arkiv med en større fotosamling, blandt andet med ca. 50.000 glasnegativer. Store dele af billedsamlingen er nummereret, men i de senere år har tilvæksten af billeder m.v. ikke fulgt tidligere tiders systematik. Dette giver problemer i forhold til at kunne benytte samlingen aktivt.

Forholdene i museets malerimagasin og tegningsarkiv er rimelige. Malerier og tegninger er registreret og de opbevares tilfredsstillende. Magasinet indeholder dog også en ældre bogsamling, som fortjener ordentlig magasinering. En række af bøgerne trænger akut til konservering.

Museets genstandsmagasin øverst i museumsbygningen vidner om, at der tidligere har været en stor og ufokuseret aktivitet på indsamlingsområdet. Det betyder, at en mængde genstande ikke har tilstrækkelig forsknings- eller formidlingsmæssig værdi i forhold til museets ansvarsområde. Magasinet er desuden overfyldt. Der er store temperaturudsving, og de klimatiske forhold er uhensigtsmæssige i forhold til bevaring af genstande.

Anbefaling

Museets magasinforhold bør snarest forbedres. Klimaforholdene på de mange små magasiner er uhensigtsmæssige for store dele af de opmagasinerede genstande. Det anbefales, at der udarbejdes en samlet plan for forbedring af samlingernes opbevaringsforhold.

Museets genstande skal sikres forbedrede opbevaringsforhold og opbevaring bør generelt ske i arkivkasser og syrefrit papir.

Museet bør prioritere generel oprydning i magasinrum i museumsbygningen. Det anbefales, at der foretages en gennemgribende sortering af genstande, så der kan skabes overblik over samlingerne. Museet kan overveje at ansøge om tilladelse til kassation af genstande, der er i dårlig stand, uden proveniens og som ikke har forsknings- eller formidlingsmæssig betydning.

Maribo Kommune har stillet magasinplads til rådighed ved kommunens vinterdrivhus. Magasinet er svært tilgængeligt, og en stor del af de opbevarede genstande er ikke registrerede. Magasinet præges af uorden, og det er ikke muligt at skabe sig et overblik over genstandsmængden.

Museet råder over et magasin i en lade på gården Skovnæs. Magasinet indeholder blandt andet skabe, døre, støbejernsovne og andre møbler. Genstandene er hovedsageligt registrerede, men samlingen fungerer ikke som en aktiv del af museets virke, da mange af genstandene står i en uoverskuelig bunke.

Anbefaling

Magasinerne bør gennemgås og samlingerne sorteres systematisk. Det forventes at en stor del af genstandene i vinterdrivhuset og enkelte af genstandene på Skovnæs er i en stand, som kan begrunde en kassation.

Beliggende ved frilandsmuseet har museet et stort og velordnet magasin med tilhørende værksted. Magasinet er præget af en høj fugtighed, og der er ofte vand eller is på genstandene i vinterhalvåret, hvorfor genstandene er indpakket i plastic. Denne fremgangsmåde er ikke hensigtsmæssig på lang sigt, men metoden løser det umiddelbare fugtproblem.

I et gammelt mejeri ved frilandsmuseet har museet yderligere et magasin. Her er genstande systematisk ordnet, og langt de fleste genstande er registreret. Dele af samlingen er dog registreret uden museumsnummer, og registreringen er foregået i forskellige databasetyper. Denne bygning påtænkes ombygget til velkomstcenter for Frilandsmuseet.

Anbefaling

Næsten ingen af museets magasiner lever op til basale krav for magasinering. Museets mange forskellige magasiner bør underkastes en bevarings- og oprydningssplan, med det formål at skabe overblik over samlingerne og sikre de rette opbevaringsforhold for museets genstande. Alle samlingerne bør gennemgås systematisk, og der bør sorteres og prioriteres i samlingerne, så museet kan sikre, at væsentlige genstande bevares for eftertiden.

Museet bør tage initiativer til at skabe forbedrede klimaforhold på magasiner. Desuden vil en systematisk opbygning af alle magasiner i højere grad gøre museets samlinger til et aktiv for museets forsknings- og formidlingsvirksomhed.

Museets ledelse og personale

Museet er i de kommende år underlagt besparelser på medarbejdersiden, hvilket kan vanskeliggøre det store arbejde med at sikre museets opgavevaretagelse samtidig med en genopretning af museet.

Der forestår et stort arbejde med at rette op på det generelle efterslæb og med at sikre museets lovpligtige procedurer i forhold til museumsloven. Bestyrelsen har i 2004 deltaget aktivt i løsningen af museets økonomiske og administrative problemer.

Museets nye leder og museumsinspektøren deltager begge i Museumshøjskolens efteruddannelse for museumsinspektører, hvilket anses for at være en god og væsentlig investering for museet.

Anbefaling

Kulturarvsstyrelsen finder det meget positivt, at bestyrelsen har valgt at indgå som en aktiv og deltagende part i museets genopretning. Dette engagement er af stor betydning for museets fremtid. Bestyrelsen bør engagere sig i udformning af en helhedsplan for museets fremtid og også fremover være aktiv i forhold til museets arbejdsplanlægning.

Museets økonomi

Museet har en samdriftsaftale fra 1992 mellem kommunerne Nysted, Maribo, Rudbjerg, Holeby, Højreby, Rødby, Sakskøbing, Nakskov og Ravnsborg. Kommunerne har hver en repræsentant i museets bestyrelse.

Museet samlede driftsregnskab for 2003 (udgifter):	10.117.749 kr.
Tilskud fra Maribo kommune	1.626.307 kr.
Tilskud fra Holeby Kommune	231.239 kr.
Tilskud fra Højreby Kommune	217.556 kr.
Tilskud fra Nakskov Kommune	449.910 kr.
Tilskud fra Nysted Kommune	204.533 kr.
Tilskud fra Ravnsborg Kommune	223.504 kr.
Tilskud fra Rødby Kommune	328.470 kr.
Tilskud fra Sakskøbing Kommune	556.502 kr.
Tilskud fra Rudbjerg Kommune	47.495 kr.
Tilskud fra Stubbekøbing Kommune	36.353 kr.
Tilskud fra Storstrøms Amt	1.571.989 kr.
Statstilskud efter museumslovens § 15	1.208.285 kr.

Ovenstående tilskud fra kommunerne er inkluderet de beløb, der er baseret på museets mange refusionsmedarbejdere. De rene driftstilskud fra kommunerne er for 2003 på 26,65 kr. pr. indbygger for Maribo Kommune (hjemstedskommune) og 13,36 kr. pr. indbygger for de øvrige 8 kommuner, der er med i samdriftsaftalen.

Museet har gennem flere år haft utilfredsstillende driftsregnskaber, som har udhulet museets egenkapital. Det betyder, at den igangværende genopretning af museet sker på et spinkelt økonomisk grundlag, som også har betydet afskedigelser af flere medarbejdere.

Museet har indgået en aftale med Maribo Kommune om ekstern administrationshjælp pr. 1. november 2004. Aftalen indebærer personaleadministration og økonomiadministration med bogføring og betalinger, styring af refusioner, debitorer og kreditorer samt budgetkontroller.

Anbefaling

For at genoprette museet skal der iværksættes en række initiativer, som medfører omkostninger i form af engangsinvesteringer og øgede driftsomkostninger. På baggrund af museets nuværende dårlige økonomi er det derfor vigtigt, at museet prioriterer de enkelte opgaver i et forløb, så økonomien ikke belastes yderligere.

Det er en fornuftig disposition, at lade Maribo Kommune varetage økonomistyringen. Museets leder bør dog kende til kontering af regnskabsposter. Museet kan rette henvendelse til Kulturarvsstyrelsen for rådgivning på området.

Konklusion og anbefalinger

Kvalitetsvurderingen af Lolland-Falster Stiftsmuseum har været præget af museets særlige situation med økonomiske problemer og manglende ledelse. Museets bestyrelse har påtaget sig ansvaret for at løse museets problemer og der forestår et stort arbejde for bestyrelsen og medarbejderne med at genoprette museet.

Museet anbefales i den forbindelse at udnytte de muligheder for faglig bistand, som findes i regi af Kulturarvsstyrelsen. I forbindelse med udformning af en helhedsplan for museet fremtid kan styrelsens konsulenter bistå med rådgivning på flere områder. Museet kan få vejledning i administrative forhold som regnskabsaflæggelse og vedtægtsændringer. Der kan også rådgives i forhold til museets samlinger, for eksempel om museumssagsregistrering og retningslinier for indsamling og kassation samt retningslinier for god magasinering. Museet kan blandt andet også rette henvendelse vedrørende arbejdet med museumslovens kapitel 8.

Museumsloven sætter en række krav til et statsanerkendt museum. Lolland-Falsters Stiftsmuseum har i en periode ikke levet op til forudsætningerne for statsanerkendelsen. Det er dog Kulturarvsstyrelsens opfattelse, at museet målrettet arbejder på at rette op på de konstaterede efterslæb.

Kulturarvsstyrelsen vurderer, at der er en række forhold, som museet bør iværksætte initiativer overfor:

- Museet har udarbejdet en overordnet handlingsplan for museets genopretning, som Kulturarvsstyrelsen modtog i forbindelse med kvalitetsvurderingen. Det anbefales, at der ud fra denne udarbejdes en helhedsplan for samtlige påkrævede opgaver i de kommende år. Helhedsplanen bør indeholde en tidsplan og et budget over de forskellige genopretningstiltag, så der kan skabes overblik over opgavernes omfang og så det er muligt at prioritere mellem opgaverne i et sammenhængende forløb.
- Der bør udarbejdes en plan for forbedring af museets magasinforhold. Formålet er, at magasinerne på sigt kan leve op til generelle retningslinier for god magasinering. Museets samlinger bør i denne sammenhæng gennemgås systematisk, så der kan skabes overblik over genstandsmassen.
- Dele af museets samlinger bør undergå en sortering og prioritering. Det kan forventes, at en mængde genstande kan udskilles af samlingerne. Dette kan ske ved overdragelse til andre statsanerkendte museer eller ved kassation. Formålet er at koncentrere ressourcerne om bevaring af de væsentlige dele af samlingerne.
- Museet bør tage initiativer til at sikre en systematisk registreringspraksis. Kulturarvsstyrelsen tilbyder museet at blive tilknyttet registreringssystemet Regin, hvilket betyder, at museet skal deltage i et kursus på Museumshøjskolen i foråret 2005. Museet kan ansøge Kulturarvsstyrelsens digitaliseringspujle om tilskud til en digital konvertering af museets blå registreringskort til Regin.
- Museet bør sikre, at der afsættes ressourcer til undersøgelsesvirksomhed og til det lovbestemte samarbejde med planlæggende myndigheder jf. museumslovens kapitel 8.
- I den kommende tid er det vigtigt at museet forholder sig til de væsentlige opgaver, som kan sikre museets fortsatte statsanerkendelse. De mere udadvendte aktiviteter på formidlingsområdet og den borgerrettede service i form af tilsyn med private samlinger m.v., bør neddroes til fordel for museets kerneopgaver vedrørende indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling.